

בש"פ 5702/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5702/22

לפני: כבוד השופטת ע' ברון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות ערר על החלטת בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד מיום 11.5.2022 (כבוד השופט ח'
טרסי) ב-עמ"ת 48387-08-22

בשם המבקש: עו"ד עלא תלאווי

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 23.8.2022 (השופט ח' טרסי) ב-עמ"ת 48387-08-22, שבגדרה התקבל ערר שהגישה המשיבה על החלטת בית משפט השלום לנוער בפתח תקווה מיום 22.8.2022 (השופטת א' אורן) ב-מ"ת 32725-08-22. בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים.

2. נגד המבקש, קטין יליד 3.2.2005 כבן 17 וחצי, הוגש ביום 15.8.2022 כתב אישום בגין עבירות המיוחסות לו ביום 10.8.2022, של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952; גניבת רכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ניסיון תקיפת שוטר בעת מלוי תפקידו

לפי סעיף 273 לחוק העונשין; ונהיגת רכב ללא רישיון וללא ביטוח.

לפי עובדות כתב האישום ביום 10.8.2022 נפרץ ונגנב בדרך שאינה ידועה רכב מסוג קיהפיקנטו שחנה במתחם חנייה בעיר נתניה (להלן: הרכב). לאחר מכן ביום 11.8.2021 נהג המבקש ברכב ובסמוך לשעה 3:55 הגיע לאזור חסימה משטרתית בסמוך לשער אפריים. שוטר שניגש לרכב מכיוון החלון הימני ליד נהג הרכב זיהה דרך החלון כי מתנע הרכב שבור וניסה לפתוח את דלת הנוסע הקדמית. המבקש הסיט את ההגה בחוזקה ימינה לכיוון השוטר ובאמצעות הרכב הדף אותו ודחק אותו אל מעקה הבטיחות. שוטר נוסף הבחין במתרחש ונסע לאחור באמצעות ניידת משטרתית אל עבר הרכב והדף אותו לעבר מעקה הבטיחות כדי לעצור את הרכב. עוד צוין כי המבקש החזיק ברכב במחשב רכב, שלט שערים, כפפות, מברג, כלי מפתח צינורות.

3. בהחלטה מיום 22.8.2022 קבע בית משפט השלום כי קיים קושי באיתור תושבי האזור ועל כן קמה עילת מעצר של חשש להימלטות מאימת הדין, אך חשש זה ניתן להפיג באמצעות ערבויות. אשר לעילת המסוכנות קבע בית משפט השלום כי ככלל עבירות הרכוש שעבר המבקש אינן מקימות חזקת מסוכנות, אך ניסיונו של המבקש לתקוף שוטר באמצעות הדיפתו מלמד כי הסיכון ממעשיו אינו מבוטל, ומשכך קמה גם עילת מסוכנות. עם זאת בית המשפט קבע כי לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בעבירת ניסיון בלבד, וכי מאחר שמדובר בקטין נעדר עבר פלילי עוצמת המסוכנות אינה כזו המחייבת את מעצרו עד תום ההליכים. על כן קבע בית משפט השלום כי יש להורות על שחרור המבקש בתנאים מגבילים ובהם הפקדה במזומן על סך 13,000 ש"ח, חתימה של ערב שהוא אזרח ישראלי בסך 20,000 ש"ח, ואיסור כניסה לישראל ללא אישור שהייה כדין למעט לדיונים בבית המשפט. לבקשת המדינה בית המשפט הורה על עיכוב ביצוע ההחלטה עד ליום 24.8.2022 בשעה 12:00 כדי לאפשר למדינה למצות את זכותה להגיש ערר על ההחלטה.

4. על החלטה זו הגישה המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי שהתקבל בהחלטה מיום 23.8.2022. בית המשפט המחוזי קבע כי גם בהיבט הרכושי לא מדובר באירוע קל ערך שכן הציוד שנתפס לצד המבקש ברכב מעיד על פעילות מתוכננת ויזומה וכי ניתן להסיק כי כניסת המבקש לישראל נועדה לצורך ביצוע עבירות רכוש חמורות. עם זאת בית המשפט קבע כי על בסיס טעם זה בלבד לא היה מתערב בהחלטת בית משפט השלום. בית המשפט המחוזי קבע כי הניסיון האלים לפגוע בשוטר באמצעות הרכב במסגרת ניסיון ההימלטות מהשוטרים הוא שמחייב התערבות. השוטר לא נפגע רק בשל התנהלותו שלו עצמו, אך המבקש נכון היה ליטול את הסיכון שבפגיעה ממשית בו כדי להימלט מהמחסום. בית המשפט קבע כי מדובר במעשה שמסוכנותו רבה וכי במצב כזה לא ניתן להסתפק בשחרור ללא מסגרת מפקחת. עוד קבע בית המשפט כי התנהלות זו של המבקש מעצימה הן את עילת המסוכנות הן את עילת ההימלטות, ועל כן הורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים. מכאן בקשת הרשות לערור.

5. המבקש טוען כי מתקיימות בעניינו נסיבות המצדיקות מתן רשות ערר. לטענתו היות שהחלטת בית המשפט המחוזי סותרת את החלטת בית משפט השלום הרי שמדובר בפעם הראשונה שבה הוא עורר על המעצר בעניינו. בנוסף מדגיש המבקש כי הוא קטין הנעדר עבר פלילי וכי לפי סעיף 10א לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער) אין להחליט על מעצרו של קטין אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך אחרת שבה הפגיעה בחירותו פחותה. לטענתו החלטת בית המשפט המחוזי התעלמה מנתוניו האישיים ולא היה בפניו תסקיר של שירות המבחן לנוער, כמתבקש לדבריו מקום שבו מדובר בקטין. בנוסף טוען המבקש כי בית המשפט המחוזי החמיר עמו ביחס לכך שהתביעה בכתב האישום ייחסה לו רק עבירה של ניסיון תקיפת שוטר, ומשכך מסקנת בית המשפט בדבר מסוכנותו שגויה.

לטענת המבקש, בהליך הפלילי יש להחיל בצורה גמישה יותר את אמות המידה שנקבעו בפסיקה ביחס לערר ב"גלגול שלישי", וכזהו המקרה הנדון שבו לדבריו נגרם עוול ממשי המצדיק מתן רשות לערור. בנוסף טוען המבקש כי המקרה הנוכחי מעורר סוגיה עקרונית החורגת מעניינים של הצדדים והיא: האם בית המשפט מוסמך לעצור קטין מבלי שיונח בפניו תסקיר מאת שירות המבחן.

6. לאחר עיון בבקשה למתן רשות לערור ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות אף מבלי להידרש לתגובת המשיבה. כידוע, בקשת רשות לערור "בגלגול שלישי" נבחנת לפי אמת המידה המצמצמת שנקבעה בהלכת חניון חיפה (רע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), ואמת מידה זו הוחלה גם בהליכים פליליים (ראו מני רבים: 2699/22 פרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (6.6.2022)). על כן רשות לערור תינתן רק במקרים המעוררים שאלה בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים, או כאשר מתקיימות נסיבות ייחודיות המצדיקות התערבות (ראו מני רבים: בש"פ 4594/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (2.7.2021)). חרף ניסיונו של המבקש לשוות נופך עקרוני לטענותיו, אלה מתמצות כולן בעניינו הפרטני של המבקש, אינן נסיבות ייחודיות, ואינן מצדיקות התערבות של בית משפט זה. יצוין כהעובדה שבית המשפט המחוזי הפך את החלטת בית משפט השלום, אין בה כדי לשנות מכך שמדובר ב"גלגול שלישי" (בש"פ 4504/21 מורי נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (6.7.2021); בש"פ 4451/20 מחיסין נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.7.2020); בש"פ 3119/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.4.2018)). די באמור כדי לדחות את הבקשה, אך אוסיף מספר מילים.

סעיף 10א לחוק הנוער קובע כי "לא יוחלט על מעצרו של קטין אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותו פחותה, והמעצר יהיה לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם השגת המטרה כאמור; בקבלת החלטה על מעצרו של קטין, יובאו בחשבון גילו והשפעת המעצר על שלומו הגופני והנפשי ועל התפתחותו". בית המשפט עמד על המסוכנות הרבה שבהתנהלותו של המבקש וקבע כי במקרה הנוכחי לא ניתן להסתפק בשחרור ממעצר ללא כל מסגרת מפקחת. דומני שאמנם כך. אף שלטענת בא-כוח המבקש מדובר "בעבירה של ניסיון תקיפת שוטר ולא מעבר לכך" לא ניתן להתעלם מכך שבניסיונו להימלט מהמחסום המשטרתי המבקש נטל את הסיכון כי השוטר יפגע מהתנהלותו משעה ש"[המבקש] הסיט בחוזקה את ההגה ימינה תוך שהודף את [השוטר] באמצעות הרכב ודוחק אל מעקה הבטיחות". כפי שציין בית המשפט המחוזי, בהתנהלות זו של המבקש יש כדי להעצים הן את עילת המסוכנות הן את עילת החשש מהימלטות. במצב דברים זה, ההחלטה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 10א לחוק הנוער.

המבקש טען כי החלטת בית המשפט התקבלה מבלי שהיה בפניו תסקיר שירות המבחן לנוער. סעיף 10א(ב) לחוק הנוער קובע כי "הוגשה בקשה למעצרו של קטין שהוגש נגדו כתב אישום, יורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר", ואכן במסגרת ההליך בבית משפט השלום שבו הוגשה הבקשה למעצרו של המבקש הוגש תסקיר של שירות המבחן לנוער ביום 21.8.2022.

7. סוף דבר, הבקשה למתן רשות ערר נדחית.

ניתנה היום, ו' באלול התשפ"ב (2.9.2022).

ש ו פ ט ת
